

VOIESCE ȘI VEI PUTE

Cap.	Dist.
Pe an..... lei 128	— 152
Pe șase luni.....	64 — 76
Pe trei luni.....	32 — 36
Pe o lună.....	11 —

Unu esemplar 24 par.

Pentru Paris pe trimestru fr. 20

Pentru Austria..... flor. 10 y. a.

ROMANULU

LUMINEZA-TE ȘI VEI FI

Abonamentele în Bucuresci Pasagiulu Românul No. 1. — În districtu la corespondinții diariului și prin posta. La Paris la D. Daras-Hallegrain, rue de l'ancienne Comedie, No. 5. A se adresa pentru administrațiune la d. T. Paleologu

ANUNCIURILE
Linia de 30 litere..... 1 leu.
Insertiuni și reclame, linia..... 5 —

Articolele trimise și nepublicate se voru arde. — Redactoru răspundetoru **Eugeniu Carada.**

COMITATULU ELECTORALE DIN BUCURESCI

CANDIDAȚII PENTRU ILFOVU.

La Colegiulu alu 2-lea

Stefan Golescu

LA COLEGIULU I.

Colonel Haralambie

fostu locoteninte domnescu

Candidații pentru colegiurile Senatului se voru anunța mai târziu.

DEPUTAȚII LA COLEGIULU IV.

Botoșani. Casianu Lecca.

Brăila. Grigore Heliade.

Buzău. Doctore Iatropolu.

Doljii. Elofere Cornot.

Ilfovii. Eugeniu Carada.

Ialomița. Pănu Buescu.

Ismailii. G. G. Falcoianu.

Oltii. Boicia Radianu.

Prahova. C. G. Cantacuzino.

Teleorman. G. Petrescu.

Vâlcea. Stamate Budurașcu.

Vlașca. Gr. Serurie.

Tecuci. Tache Anastasiu.

Mehedinții. N. Gărdărianu.

Caracalii. Achilii Teochari.

Cebalul. Căp. Candiano.

Iași. Petre Suciu, profesore.

Pitești. C. Hristescu, țeran.

Câmpu-lungu. Săche Nicolau.

Dâmbovița. Preotu Ghița Șerbănescu.

Fălciul. D. Castroianu.

Râmnicu-Serătu. Opreșianu Iorgulescu.

Vasluii. I. Latiff.

Gorjii. Petre Rosianu.

Bărlad. Părintele Vărnăv.

Dorohoiu. Al. Văsescu.

Niamțu. Vasile Zheria.

Putna. Mitică Pruncu.

Galați. Dumitru Tacu.

Roman. I. Agarici.

Bacău. C. Platon.

Suceava. G. Ghișescu.

La colegiulu alu 3-lea;

DD. Nicolae Golescu.**Ion Brătianu.****Dumitru Brătianu.****Teodor Mehedințianu.****Dumitru Culoșu.****C. A. Rosetti.**

SERVITIULU TELEGRAFICU

ALU ROMANULU.

FLORENZA, 23. Manebra a dechiarat erii în Cameră că primește ordinea zilei propusă de 5 deputați și care este cea următoare: „Luând act de dechiarările ministerului că voiesce a menține intactă programa națională, proclamând Roma de capitală, Camera deplănge că unii s'au voit a escuta programa prin mișcările silnice și prin călcarea legilor, aprobă conduita ministerului și trece la ordinea zilei.” Camera a respins această ordine a zilei cu 201 voturi contra 191. În urma acestui votu cabinetulu Manebra s'a dat demisiunea.

PARIS. În corpiulu legislativiu jurneaza desbaterea legii pentru armată. Jules Simon desvôltă contra proiectulu cerând suprimarea armatei permanente ș'armarea națiunii întregi ca'n Elveția.

LONDON. Cu tate că guvernulu cunosco organizarea intrăgă a conspirațiunii Penianilor, ș' renouiesc încercările de incendie, cari au adus exploziuni în unele stabilimente de gaz.

(Serviciulu privatu alu „Monitoriulu”).

FLORENZA, 21 Decembre. — Rattazzi, continuând discursulu său, demonștră că intervenirea italiană în Roma ar fi impedită pe cea franceză, că reshelulu între Franța și Italia ar fi fostu imposibil și că conferința este asemenea imposibilă. Elu consiliă, cu tate acestea pe guvernulu italianu, a rumpe cu Franța, mai bine decât a accepta condițiun, anti-naționali pentru despartarea Romei de cîtră armatele s'ele și cere depunerea documentelor relative la administrațiunea sa. Menabrea acuză pe Rattazzi că ar fi vorbitu la Aspromonte și Montana despre fapte personale cari au provocat rescôla. Crispi cere ună anchetă asupra politicei Italiei de la 1861 și pînă acum.

PARIS, 21 Dec. — Camera deputaților discută legea pentru organizațiunea armatei

WIENA, 21 Dec. — Diariulu „Debat” desmintă că în Galicia s'ar fi făcutu mișcări de trupe.

LONDRA, 21 Dec. — Ordinea publică nu s'a mai turburată.

WIENA, 22 Dec. — Ministrulu de finace a retrasu din Camera de josu proiectulu de lege relativă la vinderea domeniilor. Măne se va închide Reichsrathul.

CONSTANTINOPOLE, 22 Dec. — Ignatieff nu va pleca înainte de 28 Decembre.

PESTA, 22 Dec. — Diariile anușcă emisiunea imprumutulu magiaru la 9 Ianuaru; numeroșe cereri provin de la aristocrația și clerulu celu înalt.

HAGA, 22 Decem. — Regele declară că n'are nici unu motivu de a retrage confiența sa ministrulu, prin umare refuză de a primi demisiunea sa.

FLORENZA, 22 Dec. — Desbatările continuă asupra budgetulu. După propunerea lui Valeri, Camera a votat ordinea zilei luând act de această propunere. Ministrulu a suspendat plata datoriei pontificale pînă la votarea definitivă a budgetulu. Inchiderea discuțiunei asupra interpelațiunilor s'a pronunțat în unanimitate. Măne se va discuta ordinea zilei.

Bucuresci 12 Îndrea.

Burourile definitive pentru colegiulu alu III-lea în Bucuresci, s'au constituit adu cu cea mai deplină regulă și linisce, și întocmai după lista de recomandare a comitatulu electorele din Bucuresci. La secțiunile de la Verde și Albastru, la constituirea biururilor provisorii, au fostu agomoti și încercări d'a se lua biururile cu asaltu. Marea majoritate însă a alegătoriloru presinți a făcutu se triumfe legea contra turburătoriloru și înlăturat lupta ce acestia voiau a provoca ș'astu-felul alegătorii au votat tôte ziua în cea mai deplină linisce.

Comitatulu electorele din Bucuresci, după mai multe înțelgeri ce a avut cu mulți din alegătorii din colegiulu I, a recomandă pentru acelu colegiu, pe d. Colonelu Nicolea Haralambie, locotenintele domnescu de la Fevruariu pînă la 10 Maiu.

Colonelul Haralambie, este unulu din acei uriași, carii cu amorulu loru au resturnat despotismulu și corupțiunea ce striviau națiunea. Colonelul Haralambie este unulu din membrii locotenințel domnesci, care a luptat cu lealitate și devotamentu, în contra lipsei celei mai depline ce băntuia și țera și tesaurulu, în contra unei reacțiuni stăruitoare și cu atâtu mai periculôsă, cu câtu lucra într'unu timpu de revoluțiune, în zile cându națiunea era amețită și uluită, și de corupțiunea aniloru trecutii și de propagantele cele mai furioșe din țară și din țatru, și d'ua situațiune ce părăsă tatulorū cea mai nesecură. D. colonelul Haralambie, ca și d. Nicolae Golescu n'a perditu unu singuru momentu credința că voința națională va fi implinită, căci el au crezut în puterea voințel naționale, în destăruarea cele marī ale națiunii române.

D. Colonelul Haralambie este unulu din acei aderați oșteni Români cari, pe cându eramu serioș amenințați d'ua invasiune, a plecatu, vesel și voiosu înaintea inamiculu afirmând că dacă va veni lupta, biruința este secură. Națiunea daru, comercianții, și proprietarii voru vota, trebue se voteze, suntu datori se voteze pentru celu care a contribuit din tôte anima și din tôte puterile s'ele pentru a le asigura averea, proprietatea, libertatea și mai presusu de tôte, naționalitatea. Avem credința în inteligența și în simțimintele cele nobile ale proprietariloru mari și d'acea-a credem că d. Colonelul N. Haralambie, va fi în anulu acestu-a regresintantele lorū.

Recomandăm cititoriloru noștri, unu articlu dintr'unulu din cele mai îneminate diarie din Belgrad, ce-lu publicăm mai la vale. De mai suntu încă la noi omeni cari nu înțelegu cădată-torimulu lui 11 Fevruariu, câtu de secură era pentru noi peirea la 10 Fevruariu 1866 și câtu de secură este acum năstăruirea și propășirea națiunii romne, destulă numai se înțelegem situațiunea și se voim se mântinem cea-a camu dobândit; de mai suntu omeni cari nu înțelegu călu de susu s'a redical acumu România și ce trebue se femu ca s'o mântinem la înălțimea iei apoi se citescă articlene diarielor Sere și voru înțelegu.

Câtu despre noi, exprimând, uniloru și vitejiloru noștri, vecin, a fostu recunoștința, și asiguram c'acelu ca totu deuna, potu fi securi că vo gâsi în Români, vecini buni și frațade-vărați.

Circularu către d-nu judecătore.

Domnule judecătore.

Una din seriile de lucrări comitate atrasu cu d'osebirea atențiune este cea relativă la diferitele ceri de comisiuni rogatorii, ce vi se adesează de către colegii D-v., comisiuntesaril mai cu seună pentru grația instrucțiune a proceselor de jură criminale și corecționale.

Amu avut, adesea ori, ocaziunile jude, a mă ncredința despre neglața ce D-vôștră puneți în efectuarea n'osemenea cereri.

De multe ori, am văzut cererile ce vi s'au făcutu de colegii D-vôștră din alte județe, stând unu timpu îndelungat fără nici unu rezultat, chiar și cele v'au fostu repetate de câte și patru ori.

Acesta este necertat.

Magistratura este una și acei, și fără-care magistratu este solidaru d'ogressele sa de decădinta iei.

De aceea trebue să știți, D-voștră, că și cându nu funcționați în optulu proceselor pendinte în cabintulu D-vôtre, ci s'pro satisfacerea crui ce vă va face unu colegu alu D-vôtre de aiurea, aveți aceeași datoriă, și meritul, aceeași responsabilitate ce-re elu.

Inconvenientulu ce a rezultat, și sulta, și d'ibiculu din uă asemenea st de lucruri, este forțe vătămătoru și cietătel și individelorū în parte.

Mulți individi inocinți, suntu silți suferi închisori forțe îndelungate și a fi judecați. Mulți și au podepsa p'târdu, și acesta numai este uă d'epsă, ci uă resbunare prea aspră. Găsescu d'era de a mea neapă

datoriă, a vă invita în modul celu mai stăruitoru, d-le judecătore, ca în viitoru se aduceți la îndeplinire cu cea mai mare răpediciune cererile ce vi se facu de ori care altu judecătore de instrucțiune, procurore saū de aginții urmăritori, căci de se va descoperi că v'r'unu închisū suferă, chiar în altu districtu, din cauza neglijințel d-vôștră, d'a lucra cele ce vi s'au cerut în priviroi, veți fi personalmente și fără cruțare răspundetoru.

Pentru momentu, ceru de la d-vôștră, ca se faceți uă scrupulosă revisiune în archiva d-vôștră, și veri ce lucrare care cade în categoria enunțiată mai susu, seși albă imediatu și definitivu rezultatulu.

Primiți, d-le judecătore, încredințarea osebitei mele considerațiuni.

P. ministru justiției dr. Misail.

No. 16,308, Noembre 29.

(Monitoriulu).

Articlu din Monitoriulu Serbiei.

De câte-va zile corespondințe și telegrame în jurnalele străine reproșă Serbiei preparative militare estraordinare ce aru tinde a turbura pacea în Oriente și cari aru fi executate suptu înflința politicei ruse. Se vorbește în acele corespondințe d'au imprumutu ce guvernulu Serbiei aru fi contractat în străinătate, de mulțumirile adresate Enghterei în privința unei ore-care mișlocuri, după ce acceptase deja pe a ceea a Rusiei, și alte lucruri asemenea.

Pe cându unitu atribue șchibarea la Ministeriulu afaceriloru Stăne, înflințel ruse, alții o interpretă într'unu sens favorabile sublimel Porți.

Asemenea noutăți contradictorii, răspândite în lume atău din ignoranță câtu și cu ore-care calculu, punu opiniunea publică în agitațiune. Guvernulu nostru a doritu totu d'aua ca pozițiunea sa politică s' fi prea netedă, de aceia vomu încerca prin uă declarațiune categorică, a risipi norii ce cantă a o ascunde.

Nuvela relativă la imprumutu este cu totul neesactă. Câtu pentru mulțumirile adresate Enghterei ela n'au putut avea locu, de ore ce nici uă mișlocuri, nici Englesă nici rusă, n'a fost oferită Guvernulu și în vedere chiaru că nici uă trebuință n'a fostu simțită pentru acesta.

În ceea ce privesce preparativele militare, Serbia nu le a făcutu de natură ca se li se pōtă atribui unu caracteru agresivă contra sublimel Porți. Dacă suntu persoane cari s'au efectulu temeriloru de această natură, interpretă în acestu sensu organizațiunea progresândă sistematică a puteriloru noastre defensive ce există la noi deja de mai mulți ani, noi li lăsăm în temerile lorū pēnă cându fapte reale le voru deschide ochii în privința erorii lorū.

Astū-felul precum nu ținem cele mai micu comptă de insultele pe cari pasiunea brutală a ore căroru jurnale străine aruncă cu abundență contra Serbiei, pre atătu nu luăm nici cumu de serioș amenințările lorū ridicule. Tre-cându peste unule și peste altele, Serbia va merge către scopulu ei cu linisce și perseverență pentru a consolida existența sa națională. Nici uadată încă Guvernulu seū nu s'a lăsat a se depărta în esercițiulu acestu dreptu legitimu, de datoriă sa sacră către țera nici nu se va lăsa a se depărta în viitoru, ori-cari aru fi obsta-

colile și de ori unde aru veni amenințările. Din contra, Guvernulu le va apăra cu atâtu mai multă stăruință cu câtu vede că tôte cestiunile ce s'arū putea ivi între elu și sublima Portă, suntu exclusiv de resorțulu politicei oriintale interioare, și că acele cestiuni potu, și voru putea totu d'aua, fi resolvate fără nici uă atingere a integrității Imperiulu Otomanu, considerațiune pentru care acele cestiuni nu aru putea suscita nici unu pericolu pentru pacea Europei.

Nici uă influința străină, — în zadaru se răspândește de acesta vuetulu și se vorbește de puterea ce aru esersa în Serbia, — nu va putea determina pe Guvernulu a se depărta de această linie de conduită, nici câtu unu firu de părū, conduită ce l este prescrișă de interesele s'ele vitale.

În zadaru asemenea, se facu din unele părți silințe pentru a presinta în lume fiă care din demarșele Guvernulu, ori câtu de însemnătore aru fi, ca unu efectu alu influințel ruse, a acestei influințel amenințându pacea generale. Ceia ce probă de ajunsu dealeitate ad-versariloru noștri, este împrejurarea pe cari înșiși, după ce au reproșat vechiulu Ministru, pe cându se gasia în funcțiune că s'a supus influințel ruse voescu acum a face se credă tôte lumea că totu această influința l'a făcutu s' cașă și se se numtasu succesoarele seū.

Mai cu osebite, amendoș Presele din Vienna, una No. 327 și alta No. 168, s'au deosebitu în acestu felu de manevre nedemne, prin cari presa nu pōte de câtu a se înșosi mai cu seună atunci cându le acompniaza de expresiunile urei celei mai brutele. Noi nu putem vedea de câtu cu compătimitate pe scriitorii ce au castigat lucrulu civilizațiunei, după cumu pretind, și care voindu a afecta, în privința noastră, uă mare superioritate în orice lucru, comitu greșeli și aruncă injurii ce nu se potu scusa la omeni chiaru neșitți încă din starea de barbarie primitivă.

ARTICLU DIN VIDOV-DAN.

Amu comunicatū deja publiculu nostru cumu ministrulu din țatru alu României a dresatu prefectiloru uă circularu tinzându a concilia pe omeni de bună credință din tôte partile. Nu putem de câtu a dori din animă ca acestu scopu se fi ajunsu.

Căci după noi, nu e procediu mai rătecitu, nu e nimic mai reu de câtu cându partile au încetăză d'a se ataca într'uă țera ale cării base de existență trebuescă încă întărite. Este unu adeveru cunoscutu, și suntemu de parte d'a voi se-lu contestăm, că acolo unde există libertatea, acolo se manifestă și diferite moduri d'a vedu, diferite opinii. Nu ne vine în minte a dice că acesta este în genere unu faptu anormal și periculosu, căci convicțiunea uoștră în această privință este într'unu sensu cu totul contrariu. Daru omulu politicu nu pōte trăi totu-deuna în ceea ce este generale, în teorie; elu trebue pré adesea se aibă în vedere pentru punctulu seū de plecare circumstanțe particulare, astū-felul după cumu lumea există în realitate; numai atunci cându elu va fi în stare d'a procedu după trebuințele și esigințele tim-

pului, va trage consecințe realmente fondate și va judeca lucrurile după justa lor valoare. În cea-a ce privește casurile particulare, ne pare că acolo unde existența politică e încă jună, unde fundamentele serioase ale acestei existențe abia s'au așezat, unde organismul Statului întreg nu este încă bine dezvoltat și raporturile sale cu străinătatea de natură importante și critică, acolo marele interes de conservare al Statului impune omenilor luminați și conștiințioși din toate partidele, datoria sacră d'a uni și d'a topi într'ua singură opinie, pe cât se poate, diferitele lor opinii și moduri de a vedea și d'a consolidă astă-fel și a ridica încă mai sus principiul uniunii generale.

Acosta este într'adeveru ceea ce făcând poporul face în casuri critice.

Se considerăm pe ori ce poporul din occident avându-și pozițiune națională bine formată, dezvoltată și consolidată de secole prin inteligență, putere și prin cele-lalte condițiuni. Când sună ora pericolului produs de circumstanțe extraordinare, atunci vedem partidele cele mai opuse apropiându-se unele de altele și aducându, într'unu comun acord, sprijinul lor guvernului Statului. Cu modul acesta, națiunea intră în rezistență furtună ce ar veni se o amenințe și norocul nu lipsese a o ajuta pentru a o învinge. Asemenea fapte am putut vedea de adesea în Franța precum și în Prusia înainte celui din urmă război austro-prusian.

Cu toate acestea, ne pare că țările din Orient se află mai totu-déuna în circumstanțe excepționale. Se va înțelege lesne că organizațiunea politică pe acolo nu e terminată cum trebuie, condițiunile geografice s'au inconveniente; limitele etnografice nu sunt satisfăcătoare s'au multe raporturi, și multe alte considerațiuni pun pe uă țară într'ua stare excepțională care cere rigoros, și mai mult de cât în Occident, ca poporele se să unească și în armonie la d'ensele. Care patriotu cu uă conștiință pură ar putea turbura această armonie și ce simțimente l'ar permite d'a nu se asocia la acesta?

Se considerăm România în particular.

Recunoștem că această țară posedă într'ensă toate condițiunile de progres. Pozițiunea sa geografică e destul de avantajoasă; este uă țară foarte avută; diferitele produse ale pământului și minelor sunt în abundență; poporul e pr' inteligent, avându un trecut glorios și putându, în virtutea darurilor sale naturale, a-și face un viitoru nu puțin glorios. De altă parte nu trebuie se perdem din vedere că uniunea României nu dată de cât de puțin timp, și că are mai mult de cât un inamic în afară; nu trebuie se ascundem că reforma unei țări în raporturile sale economice, conține într'asa destule dificultăți a căror circumspecțiune singură poate fini prin a avea rațiune; nu trebuie se uităm că în cursul celor din urmă ani, edificiul Statului nu s'a putut consolida și că prin urmare este putericii c'ăventu că acestu scopu național se se îndeplinească prin uniune și prin armonie și se se introducă elemente sănătoase în toate treptele vieții politice; în fine nu trebuie se ascundem nici că desbinările din întru, într'ua situațiune dificilă, au consecințe periculoase, dacă vom lua în considerațiune situațiunea actuală a Europei și mai cu seamă în partea sa despre sud-est.

A perde din vedere toate aceste circumstanțe ar fi pentru unu patriotu unu păcatu mortal; și uădată ce ele se iau bine în considerațiune, este clar, fără a o spune, că sunt datoriile ce rezultă dintr'insele. Concordia și armonia, ne pare, devin atunci unu lucru a căruu inteligentă politică și trebuințele patriei fac uă datoriă sacră.

Pentru acosta am aprobatu pe deplinu bunele simțimente ce au dictat circularea Ministrului din întru și dorim sinceru ca ea se să încoronată de unu succesu completu. Noue, ca unor bunu vecinu, ne importă se scim de ce natură e terămulu vieții politice în România. Sperăm daru că partidele, că toți bunii patrioți, luându în considerațiune circumstanțele, voru face concesiune de cea-a ce este pr' pronunțată în modul lor d'a vedea lucrurile și voru uni toate forțele lor pentru a da mai multă stabilitate stării de lucruri în patria lor. Mai înainte pe toate România trebuie a se consolida în întru și a ține la cel din urmă gradul alu omogenității sale. Reușiască în acosta, și România poate accepta linișcită soarta sa în viitoru.

LA ROMANI.

În mijlocul preocupărilor actuale, cându fiam Românii, se gândesc a nu se periclită cum-va libertatea constituțională a patriei, prin însăși apatia și neîngrijirea sa, în aceste momente prezente, cari vor decide despre viitorul nostru, uă lumina ni se arită înainte și unu drumu de urmatu pentru noi: acosta este Constituțiunea, baza a însuși edificiului nostru social și politicu, legea mamă, fără de care noi vom rămănea orfan!

Acei ce ne-au datu această Constituțiune, acei ce au jurat-o, aceia au și datoria neîncăjurăveră de a o aplica pe pământul României. Daru acosta nu se poate fără ea în Parlamentul Român se să acesă reprezentanți amici sinceri ai constituțiunilor libere, cari pentru acosta se nu putea uă pedica, și se de toate mijloacele morale și materiale, pentru grabnică aplicare a Constituțiunii și pentru realizarea echilibrului intereselor. Eă daru nevoia de a avea reprezentanți pe acei-a cari, prin trecutul lor, fără deosebire de partide, au dat și dau garanția că voiescu libertatea și consolidarea naționalității române, însă pe baza Constituțiunii jurate.

România astăzi se află într'ua pozițiune politică analogă cu cea-a a Italiei în cestiunea partidelor și a Libertății. Ca și Italia de curându constituțită, are pe brațele sale dificultățile statelor noue. Ca și în Italia, libertatea ar mai cu seamă dușmani în afară, cari ar uoi în locul libertății Constituțiunii a Italiei, a stabili unu felu de Constituțiune ca cea-a a lui Cuza, care nu place patriei care produce, în toți timpii, omeni mari pentru libertate. Acosta libertate însă nu însemnează demagogia, ori extravaganța, ci esprimă vechile tradițiuni politice ale cuceritorilor Romani, supt cari se măriră și se coperiră de uă gloria neegalată, nebiruitele Aevile Latine.

Eă de ce eă am cea mai mare datoriă cetățiană, de a reprezenta Românilor ideea și acțiunea Italiană, spre a pute deveni cu timpulu cea-a ce este Italia!

Glorioasă Casă de Savoia a M. S. Victoru Emanoilu, dede Italiei la 1848, Constituțiunea actuală, și în timpu de 20 de ani acumu, nici poporul, nici Suveranul n'au călcat-o, n'au schimbat-o și n'au falsificat-o. În acea Constituțiune este garantată patria, libertatea și religiunea Italianilor.

Uă așa statornicie o punu înaintea Românilor. Constituțiunea ce o avemu, va fi puterea noastră națională, dacă vom ține la d'ensa totu déuna, și dacă se va aplica, așa ca nimic din teritoriul român și din ideile strebune, se nu ni se fure de către nimeni, ci fiam Românii, se potă dice fiului se: ț-amu lăsatu moștenire, cea-a ce am primitu de la strămoșii mei, patria și religiune și suveniru ostășesc.

Cându trebuie se se gândiască Românii la siguranța Constituțiunii lor, acumu mai înainte de alegeri, ori atunci cându friele puterii voru fi în mâni necunoscute lor?!... Eă întrebarea la care trebuie se gândim adinoc, ca unu poporu liberu, daru înțeleptu, care prevede viitorul se, și nu se lovesce cu fruntea de pragul de susu, pentru a vedea pe celu de josu. Însă Românii au făcutu și acosta esperință, și prin urmare, acumu trebuie se garantăm Constituțiunea noastră, prin alegerea acelor deputați liberali, a acelor omeni cari ne-au datu Constituțiunea, și cari prin urmare, promit a o și aplica.

Care este acumu rațiunea politică, că noi trebuie numai de cât se alegem deputați liberali cari se aplica Constituțiunea? Acosta rațiune este că acei ce au datu țării Constituțiunea, sunt dabri și prin jurământu și prin onore a aplica, éru nu a o dărîma împreună cu libertatea. Se alegem daru pe acei cari au calitatea susu spusă, căd trebuie se scim, că nemulțămirea la națiune, vinu din neaplicarea Constituțiunii. Inamovibilitatea magistraturii, garanța carierelor de la toate serviciile țării, asigurarea vechimei și meritului după ierarhia serviciului de a să fiam cine la rindul se, dupe un regulamentu, echilibrarea bugetului unde va rezulta creditul public și particularu, întărirea mândriei naționale, a stégului armatei, alianța cu poporele Orientului, realizarea simpatiei cu Italia, tulpina rasei latine, resabilirea sistemii electivă în biserică desființarea legilor incestuoase din codul civilu, întărirea comerțului naționu, prin căi de comunicare, instruițiunea națională civilă și bisericăscă ascrată contra propagandelor străine, foru religioasă datu bisericii, înaintare în ôste după vechime și meritu écă lucrurile cari ne trebuiescu curădu de la camerele actuale, și altele cari derivă din aceste, precum d'ura ministerielor.

Lu spiritu schimbăciosu, se totu furisă printr' tradițiunile nostre strămoșesce se dice că în Constituțiunea actuală nu întem face progresu, și că trebuie crea uă politică nouă, după împrejură. Asemenea spiritu schimbăciosu este a nenorocire. Noi trebuie se ținem la Constituțiune, pentru a o aplica éru nu se o sfășiem. De asemenea, politică nouă nu ne trebuie; noi avemu politica strămoșilor nostri în stamentul politicu alu lui Ștefan cel Mare și Mihailu Vitezul. Se urmău acea politică și nu vom greși. Alia, ne dă unu exemplu mare de statornicie. La 48 Piemontul primi Constituțiunea, și aplicându-o, a vedutu că în minune apropiându se unindu de elu tota Italia. Ore Românii, legându Constituțiunea, nu voru vedea în omânia contrariulu? De sicuru, petu că chiaru dinastia este legată dea. Se ținem daru de Constituțiune, ca se ținem și se o aplicăm su puternica casă de Hohenzollern! Este unu ce frumosu a vedea cu Italia de la 48 pină aș, păzi libertatea Constituțională? Însuși acelu Car, care de mai multe ori desfăcămerilo, nu voia nici uădată a doi cu starea de asediu în Neapo și cu sugrumarea libertății. Acosta este pentru că în Italia există rațiunea libertății, pe când în altele există numai simțimentulu libertății! Chiaru unii din liberalii nri, învețara de la liberalul venet Ștefan Manin, a onora cultulu libertății în Italia, au fostu omeni cari se Regelu, se suspende Constituțiunea, daru M. S. Victore Emanuele, năste din acelu suveranu, cari se calcărământulu, și pentru acosta elu idolul Italianilor, și Monarhul ce mai poporaru din Europa.

Este daru urgentă și la noi, a avea camere compuse din asemeni omeni Constituționali, amici sinceri ai aplicării Constituțiunii țerei. Aceștia sunt omenii, cari purure s'au luptat și au suferit pentru libertate și pentru Unire, și cari prin trecutul lor, dau garanță despre viitoru. Nu a trecut unu an și jumetate, și prin libertatea presei, s'a făcutu lumină mare asupra cestiunilor vitale. Mai înainte vedem, mai toate profesiunile de creștină coprinzându formula Cavariană: Biserica liberă în statu liberu, simpatia Rasei latine, libertatea constituțională, mărirea Unirei, consolidarea armatei, mărirea comerțului și echilibrul intereselor pentru Moldova, pe care lucruri, noi le-am susținutu așa de sus. Toate aceste dovedesc, că libertatea este soarele care ne luminează drumulu viitorulu. Se păzim daru, se stămu de stréjă, se nu ni se stingă acelu soare, căci atunci vom umbra érași în întuneculu nopții!

Neputându fi în Orientu uă Franție, care de ôce secole se totu consolidă, se fimu uă Italie, adică: printr' greutăți și pierderi suferite de la putericii vecini, se conducem cu țară politică, corabia naționalității noastre, printr' stințele și printr' valorile ce ne punu în cale inimicii din întru și din afară pentru a o lăsa și noi neatină filor nostri, precum am primitu o clironomia de la strămoșii nostri!

Romulus Scriban.

Alegator în Capitala București.

Colegiulu alu patrulu din Ismail alegându pe D. G. Fălcoianu de reprezentante alu se, i-a și comunicat prin telegramă otărirea sa. D. G. Fălcoianu a trimis uădată d-lui primaru de acolo depeșă de mai lavale spre a arita, prin d-lui, recunoștința sa către alegători Publicam și noi cu plăcere acosta depeșă.

Domnului primar alu urbei Ismail.

Biurul colegiulu alu patrulu alu judeciulu Ismail mi-a comunicat astă-și prin telegramă în numele alegătorilor că m'a onorat cu încrederea, alegându-mă reprezentante lor la Adunarea națională a României spre a sprijini drepturile naționale.

Cunosc situatiunea României întregi în facia evenimentelor ce se desfășură; simțu totă importanța încrederei și a mandatului ce mi-au datu domniile alegători. De acia le răspund prin organulu vostru, interpretele constituționale, că complecta suveranitate națională a României a fostu totu déuna unica aspirațiune a sufletulu meu ca cetățianu, și nu primescu mandatulu de cât spre a contribui cu acestu titlu la realizarea acestui scopu mare, naționalu.

G. Fălcoianu.

TELEGRAMA.

Vaslui, 23 Decembre.

D-le Redactore alu Ziarulu Românulu.

Opozițiunea a fostu bătută în Colegiulu alu IV-lea după uă luptă neîntreruptă de 30 ore. Opoziții n'au neglijat nici unu mijlocu pentru a face desordine și scandalu, au respins cu forță mai mult delegații precum și pre acelu ai țergulu, au vroit se răpăscă urna prin majoritatea care parvenise a-și forma la biuru, prin retragerea a trei membrii din biuru afară de președinte și unu secretaru cari au ramas, daru toate acestea nu le-a reușit la nimica; ordinea nu s'au turburat de felu, biurul s'a completat, votarea a continuat și deputatul partidulu liberalu Iancu Latif a eșit cu majoritate de 138 voturi, candidatul opoziției Varnavă au avut 46 voturi și 184 votanți. Faceți, ve rog, a se publica.

Colonelul D. Miclescu.

Amu publicat uădată darea de seamă citită de d. Dr. Dimitrescu, la banchețulu datu în amintirea fondării școlii

de medicină și chirurgie; publicam și aci, închinările făcute la acelu banchețu.

D. Minist. de externe și Președinte, Ștefan Golescu, purtă unu toast în senatarea d-lui Davila și pentru prosperitatea școlii de medicină, d-sea arăta că, ca Românii se simte datoru a mulțami d-lui Davila, care prin stăruința d-săle a făcutu ca țera se găsiască unu serviciu atât de mare în școla de medicină, asigurându totu de uă dată că Guvernulu Măriei-săle Carolu I, se va sili ori câtu va permite mijlocele a face ca școla noastră se devia unu adeverat centru de instruițiune medicală în Orientu.

D. Davila arăta că școla de medicină nu este opera unu individ, și mulțămesc profesorilor care l'au ajutat cu predarea cursurilor din începutu, d'ntre care cursuri mare parte s'au fostu făcute gratis. D-sea purtă unu toast în senatarea tuturor cari au contribuit la fondarea acestei școli.

D. Dr. Obedenaru, a purtat un toast în senatarea burgheziei și a sătlianulu, care au datu elevi acestei școli, d'ntre cari unii sunt astă-și doctori în medicină.

D. Consule alu Regatulu Italiei, a exprimat mulțămirea ce o simte că a luat parte la acosta serbătoare, a mulțămitu elevilor școlii pentru recunoștința lor către guvernulu Majestății-săle Victore Emanoilu, și a încredințat că Italia va fi totu déuna gata a da totu ajutorulu de care va avea trebuință școla, și a rădicat unu toastu pentru prosperitatea ei.

D. C. Cantacozino din partea elevilor civilu, mulțămesc tuturor celor cari au concurat la prosperarea școlii. Arăta, că vedendu progresulu ei celu repede, nu se îndouiesce, că în curându voru putea asista la unu banchețu pentru inaugurarea Facultății de medicină Română. Apoi mulțămesc atătu guvernulu, care în totu déuna s'a interesat de învețământulu publicu, atătu d-lui Davila căruia școla îi dătoresce în mare parte progresulu ei, precum și d-lor profesori cari s'au pus totu silințele spre a l'iniția în acosta știință. Exprimă apoi recunoștința către Franția și Italia cari au bine-voit a da uă importanță școlii nostre, dându l'acelu-a și drepturi ca și școlilor secundare din statele lor. Apoi redică unu toastu pentru prosperarea școlii și a viitoru ei transformări în Facultate.

D. directoru Davila, arăta că în școla se află elevi din toate clasele societății, de la opacă după cumu a șis d. Obedenaru, întru la celu mai nemesu boer, arătându că chiaru d-nu elevu Cantacozino este d'ntre familiile cele mai mari ale țerei.

D. Petrescu, vechiu elevu alu școlii, și doctoru de la Facultatea de medicină din Paris, a purtat unu toastu în senatarea Majestății-săle Imperatorele Napoleone III, exprimându totă recunoștința ce o dătoresce școla acestu suveranu, pentru drepturile ce-i-a datu asimilându-o cu școlile secundare de medicină din Franția.

D. Veleanu, asemenea vechiu elevu alu școlii, doctoru de la Facultatea din Torino, a purtat unu toastu în senatarea Regelu Victore Emanuele, arătându asemenea că școla dătoresce foarte multu acestui Suveranu căci și Italia a făcutu pentru școla de medicină totu atătu câtu și Franția, și a îmbrăcișat cu iubire pe tinerii nostri școlari cari s'au dus se termine studiile acolo.

D. C. A. Rosetti redică unu îndouit toastu. Incepe prin a spune cumu d. N. Crezulescu, cându era medicu, a vețu închișându-i-se școla suptu c'ăventu că pr' au învețat multu elevi, și cumu apoi nu se mai deschidea școla suptu pretestu că Românii nu sunt în stare a înveța medicina. Arăta apoi cumu d. Davila, fiindu fi alu națiunii

celel mari, cari a propagat în Europa ideile cele mari și măntuitoare, și fiindu tēnerū, cāndu a venitū în țēră, crequ în națiune, luptă și fondă acēstă scōlă, darū cumū însu-și dumnelū, slăbitū ore cumū de starea spiritelorū în acea epocă, nu vedu de cātū numai un parte din marea misiune a scōlei, acea-a d'a putea medicina se între în fiă-care colibă și se ducă acolo bine-facerilo iei, vindecarea corpului.

Efectulū ei însă a fostū și va fi multū mai mare; ea a dusū și va duce în colibă, vindecarea morală, curățirea rugini, ce se numesce nesciință; efectul iei a fostū și va fi multū mai salutarū căci fi sātianilorū, devenindū medici vindecarea morală și materiale va eși din colibă și va merge se vindece ranele societății nōstre, astū-felū darū dīse sfārsindū, redicā uā 'nchinare de recunoștință pentru toți cei cari au contribuitū la propășirea acēstei scōlei, uā 'nchinare de speranță pentru elevii iei, cari își vorū înțelege datoriele și le vorū implini cu religiozitate.

D. Demosthene licențiatū alū scōlei de medicină dīse:

Domnilorū,

Este frumoasă, este mare, este sacră dīua aceea în care membri unei instituțiuni, ce ținū suptū dependența lorū sănătatea unui poporū, vinū cu toți ca se-și manifeste după labōre continuă din fiă-care anū, mândria ce o simptū în sufletū, cā au fostū născuți ca se-și consacreze viēta lorū, lēngă patalișuferindulū, pe care-lū consolă și-lū vindecă de relele sēle.

Acēstă dī, d-lorū, este și mai frumoasă încă căci ea aduce aminte incredulilorū cā juna scōlă de Medicină, Farmaciă și Veterinariă, a făcutū pași așa de giganti, în cātū astā-dī, și acēsta o dīcu cu tōtă modestia, ea este ajunsă în stare de maturitate, în cātū astā-dī, acei ce o blamaū la începutū plēcă, capul pe peptū și caută a se sustrage dinaintea realității.

Am luatū parola, d-lorū, ca se mărturescū înaintea lui Dumnezeu și a omenilorū recunoștința ce o datorezū împreună cu toți camerașii mei de scōlă bine-voitorilorū sei profesori și mai cu osebire d-lui directorē Davila, contra căruia dīse s'au redicatu mai multe voci, (de cătră omenii străini scinței medicale), cari mai de cari pline de neadevărul și de înjositoare trivialități, darū aceste profanațiuni odiose, multămită dreptățel divine și inteligenței guvernului nu numai că n'au avutū nici unū echoū, ci au umilitū chiarū pe acei calomnatori cari și-au scamotatu spiritalul prin producțiunea unei verve corupte.

Darū se lāsămū aceste, d-lorū, se lāsămū pe acești voitori de rău ca se-și întrebunțeze spiritulū ori-cumū vorū voi, căci nimicū nu va face se se stērgă din animele nōstre sentimentele siucere de recunoștință ce le păstrāmū pentru directorē și profesori Scōlei de Medicină, nimicū nu va putē opri progresulū acēstei scōli, simicū nu ne va face se părăsimū decisiunile de labōre ce le-amū acceptatū udatā.

Se serbāmū darū și de acumū nainte acēstă dī memorabilă, darū se o serbāmū, desbrăcați de ori-ce pasiune, cu singura doriunță de frății și progresū și devisa nōstră fiă labōre și fraternitate.

Se trăiască Măria-Sea Domnitoriulū sub auspiciulū căruia scințele înflorescū.

Se trăiască d. ministru de culte și instrucțiuni publice, în care scința medicinē în România are unū apărătorū.

Se trăiască d. directorē alū scōlei de medicină, căruia, pentru zelulū și activitatea sea energicā d'atorāmū profundă recunoștință.

Se trăiască în fine d-nii profesori al scōlei de medicină, prin ajutorulū cărorā scința medicinē în România a luatū și va lua proporțiunilū imense.

D. directorū Davila redicā unū toast în sănătatea Mamei Măriei-Sēle Dom-

nitorulū Carolū I, aretāndū elevilorū cumū acēstă respectabilă Mamă, trāmise pe fiulū Ei se guverneze unū poporū care avea trebuință de instrucțiune și de sprijinū, și cā totū asemenea fiă core dintre elevi este datorū a face abnegațiune de totū a se devota scinței medicinē, și cāndū va intra în coliba sātianului se-l dea ajutorēle materiale și morale de care va avē elū trebuință.

D. Draghiescu, vechiū elevū alū scōlei de medicină, doctorū de la facultatea de medicină din Paris, închină în sănătatea familielorū d-lorū Golesei, Brătian și Rosetti, ca unele ce au contribuitū foarte multū la instrucțiunea poporului român și cari, ori de câte ori scōtā a avutū trebuință de sprijinulū lorū, l'a oferitū cu tōtă buna-voință.

D. Constantinescu Vasile, studentū în farmaciă, închină din partea elevilorū farmacisti în sănătatea d-lui directorē Davila.

D. Popescu Ion, studentū veterinarū, din partea elevilorū veterinari închină asemenea în sănătatea d-lui directorē Davila.

Unū medicū de batalionū, închină în sănătatea d-lui ministru de resbelū.

D. ministru de resbelu, recunoșce serviciurile aduse pe tōtă dīua de medicii armatei, le mulțămescē pentru aceste serviciurī și închină unū toastū în sănătatea corpului medicalū militarū.

Unū elevū din clasa II de medicină, mulțămescē d-lui directorē Davila pentru părintēscā d sēle îngrijire și închină unū toastū în sănătatea d-sēle și a d-lui ministru de resbelū.

STUDIE SOCIALE.

(A vedē No. de erī.)

Starea cea miseră și demnă de compătimitire, în care se află sermanulū nostru poporū atātū în privința materială cātū și morală și intelectuală, nu i se pōte nici într'unū chipū imputa lui; ci numai acelora cari au avutū și au chīamarea și datoria de o fi părinții, conductorii și învețatorii lui. Se cercetāmū pucintelū, ca se vedemū încātū acești părinți și învețatori al poporului și au implinitū acēstă frumoasă și sublimă misiune. Inșă, spre a constata acēsta nu ne vomū urca pīnă la timpurile de tristă memoriă ale domniei fanariote, cāndū în cetăți limba Română era proserisă din sinulū familiei, din biserică și din scōlă; cāndū numele Românū devenise unū nume de hațjocură și egalū cu numele sclavū; cāndū patria Romānului acēstă țēră bine-cuvēntatā de D-șeu, era prada filiorū crescuți în corupțiunea și demoralizațiunea Fanariotū, cari căduseră asupra țerii ca unū roiū de locuste; ci ne vomū mărgini la acelu timpū, în care, cu alegerea domnilorū, pământent, începe așa numita epocā a regenerării. Dēca domnia fanariotā n'ar fi lucrātū din tōte puterile ca se cōrumpă, se demoralizeze tōtū ce era bunū și se distragă tōtū ce era romānescū în societate, și astū-felū se infiltre corupțiunea, demoralizațiunea și străinismulū în societatea nōstră urbană, cari apoi se propagară din generațiune, în generațiune, de sicurū cā astā dī condițiunea poporațiunei rurālū nu ne arū înfăcișia acelu tablou tristū și înfloratorū ce ni-lū înfăcișeză. Nu, căci atunci boiarii, cari înainte de Fanariotū erau mai pucina împilatorii poporului, ar fi urmatū a fi astū-felū și în viitorū. Nu s'ar fi rupt acele legături de familiă ce uniaū ore cum pre proprietarū cu țeranulū, și țēra romānă ar fi fostū scutitā de a vedē tristul spectacol, ce din nefericire lū vedū de atunci încoace, adică desbinarea între boiari și țerani cu tōte funestele ei consecințe. Ecā cumū o descrie acēsta, bardulū Romāniei transcarpatine:

Ca frații d'unū sânge, trăiau între sine Romāni d'atunci, boiari și țerani,
Căci ura, ce născē intrige străine,
N'ajunse se rōdā la peptulū românū.

Ear' cāndū semeția, crescutā 'n palate,
Tāia țēra n done: în liberi și sclavi,
Atunci a fostū pace d'a ei libertate,
Nutritā cu sânge de filii cei bravi!

D'atunci ale gloriei, triumfe mărețe,
Secară, ca riulū d'a verii călduri,
Lāsāndū înferatā pre tristele fecie
Romāne, sclavia cu negre trāsuri. 1)

Astū-felū descendinții unui elementū străinū, cu încetulū, cu încetulū usurparā tōte drepturile filiorū celorū adeveraiți și ajutați de împregiurări, se facorū stăpāni pre pământulū părinților lorū; și apoi, cāndū se vedură în posesiunea țerii și a tuturor funcțiunelor, se îngrădiră cu felū de felū de ranguri și privilegii, în urma cărorā se bucurară de tōte beneficiile Statulū, fără ca ei în schimbū pentru tōte aceste, se fi făcutū ce-va pentru înflorirea țerii și prosperarea binelulū comunū, prin urmare pentru îmbunătățirea stării țeranului, care suporta tōte greutățile publice, plătia contribuțiunile de totū felulū, lucra moșiele cele întinse, devenite proprietate acestorū privilegiați și cari nu numai că nu se bucura de nici unū beneficiū, dērā n'avea nici chiarū atātā proprietate, unde, dupe încetarea din viēță, se i se odinescā osemintele cele sdrobite de atatea suferințe. Astū-felū poporulū Romānū era unū nemeritū, unū ilotū în țēra sea!

„Doina și er' doina!... cânticulū meu
„e versulū de mōrte a poporului la
„ședētoarea priveghiului... pământulū i
„e de lipsă... și aerulū 'lū încōă. Ve-
„du'amū flăcāii scuturāndū-și plotele,
„și fruntea lorū a se încreți fără vre-
„me; florile de pre capulū copilelor
„a se vesteși, și poporulū căutāndū în
„boțā uitarea necazurilor. Tristū e
„cânticulū în serbătorile satulū: „Bira
„e greū podvōda grea!“ Betrāni și a-
„scundū ochii plini de lacrimi, bărbații
„stāu obidiți, cântecile se sfirșescū în
„blestemuri, și copiii cāineză născerea
„lorū. Poporulū e stălpulū țerii, fiă-
„care pārticicā de pământū e vāpsitā
„cu sângele lui, și într'ua dī ni s'au
„dīsū; Muncesce Romāne de dimiōtā
„pīnă în sērā și rodulū muncelū nu va
„fi alū tei! Tatālū tei și-a lāsātū de
„moscenire uā țērinā și arme, și tu nu
„te vei bucura de dēsele, și tu vei
„trāi vecinicū robindū; trupulū și su-
„fletulū tei vorū fi străinū pre pāmēn-
„tulū înroditū de tine; vei plăti aerulū
„ce resuși, vei plăti sōrele ce te în-
„oalțesce și loculū, unde zacū oșele
„mamelū tēle; vei plăti dreptulū se
„cresel vaca, ce hrānesce copiii tei,
„și boulū ce-ți ajutā la muncă; trupulū
„teu se va girbovi suptū bātāia, și partea
„ta în lume va fi ocara. Veneticii dīceau
„în limba lorū: Alū nostru e pământulū
„și cel ce locuiescū pe dēnsulū, ale
„nōstre câmpurile, ale nōstre delurile,
„ale nōstre cotunele, satele și tērgu-
„rile, colibele și curțile, tōtā mișcarea
„și tōtā suflarea. Tu ai fostū puternicū
„și vitezū în luptă; darū puterile tēle
„s'au tocitū de serăciā și de stricāciune
„și noi amū culesū rodulū vitejiei tēle.
„Vorū veni feciori cu mângāieri min-
„cinoșe de și ar provesticā esci și tu
„unū poporū; noi suntemū păstorii, tu
„esci turma chinurilorū, toți și bātū
„joocū de viēția, munca și serăciā ta,
„și slugile slugilorū calcā peste trupulū
„tēu. Cel ce dīcu cā suntū aleșii tēi,
„crescū în māriri și avuții, și tie 'ți
„este frigū și copilorū tēi le este fōmel
„Ei facū legi, darū nu pentru dēnșii,
„ci pentru împovērarea tea. Doina și
„erā doina! suntemū pribegi în coliba
„pārintēscā, și străini în pământulū
„rescumpērātū cu sângele nostru! Darū
„pe câmpia cresce și pe delū erā-și
„cresce uā flōre pentru popōrele chi-
„nuite Speranția2).“

Ecā în pucine trāsuri uā imagine viue a stării cel deplorabile a poporului Romānū. Inșă nici cā ptea fi altū-felū, de ore ce acești privilegiați, ca uā producțiune a timpurilor de nefastă me-

moriă și ca unū elementū străinū, se considerā pe sine ca uā castā a parte și pe țeranū ca pe uā fințā ce este făcutā numai și numai ca se muncesce pentru dānșii și se pōrte tōte greutățile publice, din care causă se și intereseșă pre pucinū de starea cea tristā a poporului, apoi și cāndū se intereseșă și lua vre uā măsurā spre a-l mai ușura multe greutății o făceau numai și numai ce se pōtā trage mai multū folosū pentru iei. În asemenea triste împregiurări, se înțelege de sine, cā de luminarea poporului nu mai putē fi nici chiarū vorba, nu, pentru cā privilegiati nostri erau de acea convicțiune cā uā mai bunū educațiune a poporului, nu numai că n'ar folosi Statulū, ci ar fi chiarū spur stricāciune; căci din omenī muncitori și supuși arū produce nisece malcontenți, nisece cărturari, cari vreaū se critice tōte, se imiteze moravurile și datinele din cetăți; ei declaraū, pe faciā cā cartea nu este pentru aceia cari au de a lucra pământulū și de a păstori vitele. Aceste opinii și convicțiuni false ale clasei privilegiate au fostū combătute începēndū de la 48, atātū pacalea publicității prin diverse scrieri și prin dīarie, cātū și în camera legislativē de la 59 încoace de partia naționale-liberalē. Acēstă partiță, care la 48, scriesē pe stindariulū seū: libertate, egalitate și dreptate; emanciparea, împroprietārirea și luminarea poporului, s'a adoperatū din tōte puterile a cōvinge pe partia contrariā despre falsitatea și absurditatea opiniunilor și convicțiunilor iei; 'i-a demonstratū pīnă la evidențā ce se află în cea mai mare rātecire, de ore ce esperința de tōte dīlele ne arētā tocmai contrariulū, și adicā, cā poporulū cu cātū e „mai luminatū, cu atātū e mai muncitorū, mai economū, și mai supusū legilorū și dīregatoriē; cu cātū are mai multe cunoscințe, cu atātū 'și cultivā mai bine țērna, și îmulsece averea, prin urmare este mai folositorū Statulū și mai bunū cetățianū; și din contra cu cātū este mai neluminatū, mai ignorantū și fără cunoscințe, cu atātū este mai l neșiu, mai rēu economū, mai rēu tatā de familiā, mai nesupusū, mai rēu cetățianū și mai aplecātū la faptele rele.“

Inșă durere, cā tōte aceste adevēruri necontestabil n'au pututū străbate animele cele impetrite ale bărbaților nostri de Statū, nici ai face ca se se ocupe cu seriozitate de îmbunătățirea sōrtii țeranului, atātū pe terāmū materialū cātū și pe celū intelectualū și moralū. Ei ce unii, cari aveau în mână cărma țerii, prin urmare datoria de a îngriji de fericirea și bună starea tuturor cetățianilorū, nu vorā se înțelēgă nimicū, nici vocea timpului, nici cea-a ce s'a petrecutū în unele din Statele învecinate în privința acēsto, nici chiarū „dispozițiunile convențiunei de Paris“ de și erau destulū de explicite, și ast-felū totū amānārā din dī în dī, din anū în anū, deslegarea unei castiuni atātū de vitale pentru Statulū Romānū.

Mēsuriile luate în anulū 1864, în acēstā privință pe terāmū materiale, modulū esecutării și rezultatele lorū suntū lucrul de notorietate publicā, prin urmare de prisosū a le mai descrie. Totū ce amū putea adauge este a pune întrebarea cā ore n'ar fi fostū mai justū, mai ecitabilū, dēcā despăgubirza proprietarilorū pentru locurile date țeranilorū, în locū de a se face numei de către acestia, s'ar fi făcutū de către toți cetățenii fără distincțiune de clase, precumū s'a făcutū acēsta și în alte State, bunā ore în vecina Ungaria și în Transilvania, unde fiă care cetățianū, pe lingă contribuțiunea ce o plătesce Statulū, mai plătesce încă uā anumitā sumā dreptū despăgubire pentru împroprietārirea țeranilorū? Ce se atinge de mēsuriile luate pentru îmbunătățirea stării intelectualē și moralē seimū cu toții cā s'a proclamatū instrucțiunea obligatoriā, s'a pusū în legea instruc-

țiunei se se înfințeze s scōle normalī, reali, ecunvici, c'unū cuvēntū, totū felulū de scōle. Ce e dreptū, tōte aceste suntū prē frumoșe, suntū sublime cāndū le citimū și prē salutarie, cāndū le vedemū puse în lucrare; inșă durere, cā la noi și altele mai multe dispozițiunilū ale legii se ude la începutū nu se observā de locū, se u peste pucinū timpū 'și perdū tōtā vālōrea și remānū uā literā mōrtā. Darū ce-ți folosescē proclamarea instrucțiunei obligatoriā, cāndū lipsescū scōlele și buna voință de a le înfinția? Ce folosescē decretarea prin lege de a se înfinția scōle peste scōle, cāndū lipsescū învețatorii bine calificați, cari suntū sufletulū scōlei? Cāndū lipsescē cărțile didactice bine condiționate cari se facilite învețământulū? Nimicā, nimicū și erā-și nimicū! Bărbații nostri de Statū se pāre cā au ignoratū de totū regulile arhitecturēi, căci în locū de a se ocupa cu bazele edificului instrucțiunei se ocupārā cu partea superiōrā a aceluia-ași. Ei, în locū de a lua mēsuriile necesario spre a respāndi lumina în masa poporului, care este temelua și puterea Statulū, înfințāndū scōle în tōte comunele; și în locū de a îngriji ca se se înfințieze scōle normalī, în cari se se prepare fitorii învețatori ai poporului, precum o vedemū acēsta în Statele civilizate, ei înfințārā universități, academii, conservātorie de musicā, scōle de picturā și cāte vrel tōte, cari, în condițiunile fa cari ne aflāmū încă și astā-dī, suntū mai multū nisece obiecte de lusū, și cu atātū mai vērtoșe, cu cātū la noi, în lipsa unei legi de admisibilitate în oficiile Statulū, intrarea în funcțiuni nu e condiționatā de absolvirea vre unui cursū superiorū, ci e de ajunsū dēcā scie scrie cumū a datū D-șeu, și are vre unū patronū cu înfințā la cei ce suntū la putere. Probe despre acēsta ne dāu cancelariile diferitelorū dicasterie, în cari cāndū intri, veși pe la unele mese tineri, cărorā le ar ședea mai bine, pe hāncile scōlei, erā la altele persōne pe care altā datā le vedeseși în oficiile meseriașilorū seū în comptuarele negușiatorilorū, și cari negreșitū cā acolo ar fi fostū cu multū mai folositori societății, de cātū suntū unde se aflā acumū. Iea apoi actele ce esū din mānele acestorū scriitorī, citeșce-le și te vei convinge îndatā, cā la noi spre a putea fi cine-va funcționarū nu se cere se sciā multā carte, precumū se cere într'alte State, și apoi spre a înveța atātā, sun'ū de ajunsū scōlele primare.

(Va urma) Publicola.

MULȚAMIRE.

În urma raportului prefecturii judeciului Iași sub No. 13,670, prin care imi comunică că d-nu Pavel Hudic, primarul comunei Pausăci, a renunțat, în folosul acelei comune, pentru întreținere și îmbunătățirea scōlei, la solda sea pe șese luni din anulū 1866 și pe întregul anū 1867.

Sub-semnatulū, în facia unei asemenea frumoșe și patriotice fapte a d-lui primarū din dīsa comunā, se grābesce a 'i areta în publicū viuele sēle mulțamiri.

P. ministru instr. publice, V. A. Urechid (Monitorulū).

A est de supt tipar.

CALENDARULU PROFETIC
PE BISECTUL ANU
1868
sēu
SCOLA DE DISTRACTIUNE

pentru ori ce clasā a societățel: cu coprindere de diferite sujete prozaice și poetice, vesele și morale; avēndū și originea numirei celor 12 constelațiuni zodiacale, reprezentate prin ilustrațiuni frumoșe, asemenea și alte sujete interesante, precum se arātā în tabla de materii, din facia acēstia.

N. M. ALEXANDRESCU.
Se aflā de vēndare la tōte librariile.

UNU JUNE BACALAUREATU și studinte în facultatea de littere și filosofā, doresce a fa lecțiuni seū chiarū a intra în casa unei familii pentru acēstū scopū. — A se adresa la PEN-SIONATULU d-lui BUCHHOLTZER.

